

Wijziging van de Invaliditeitswet, de Ziektewet, de Zeeongevallenwet 1919 en de wet van 21 December 1950, Stb. K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit

(Verhoging loongrenzen)

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Nu ter compensatie van de aanstaande huurverhoging, gepaard gaande met opheffing van de nog resterende consumptiebeperking, met ingang van 1 Januari 1954 de lonen met 5 pct. zullen worden verhoogd, is het gewenst om de loongrenzen, geldende voor de Invaliditeitswet, de Ziektewet en het Ziekenfondsenbesluit — evenals dit bij vorige gelegenheden is geschied — te herzien.

Enige tijd geleden is aan de Stichting van den Arbeid en aan de Sociale Verzekeringsraad met het oog op de voorgenomen unificatie van de kring der verzekerden in de sociale verzekeringswetten advies gevraagd omtrent een verhoging van de loongrenzen tot f 6000, welke grens de Werkloosheidswet thans reeds kent. Door beide instanties werd geadviseerd om tot deze verhoging over te gaan. De Stichting gaf voorts nog in overweging om dan tevens het bedrag van f 14 per dag, waarnaar ingevolge de Ongevallenwetten en de Ziektewet ten hoogste een uitkering kan worden berekend en waarover ingevolge deze wetten, alsmede ingevolge de Kinderbijslagwet en het Ziekenfondsenbesluit ten hoogste premie kan worden vastgesteld, op te voeren tot het in de Werkloosheidswet voorkomende bedrag van f 16.

In haar advies met betrekking tot de per 1 Januari 1954 ten aanzien van de sociale verzekeringswetten te treffen maatregelen geeft de Stichting in overweging, reeds thans tot de bovenbedoelde verhoging van de loongrenzen tot f 6000 en van de premie- en dagloongrens tot f 16 over te gaan.

Naar de mening van de ondergetekende kan een zodanige verhoging evenwel slechts gemotiveerd worden uit een oogpunt van coördinatie. De gelijkmaking van de loongrenzen is een der problemen, welke aan de orde komen bij het tweede deel van de coördinatie der sociale verzekeringswetten: de unificatie van de kringen van werkgevers en werknemers.

Bovendien — en dit vormt voor de ondergetekende een tweede reden om thans nog niet tot een verhoging tot f 6000 over te gaan — is inmiddels, in het kader van de bovenbedoelde coördinatie, over een verhoging van de loongrens voor het Ziekenfondsenbesluit tot f 6000 overleg gaande met de medewerkers aan de ziekenfondsen en met de fondsen zelf. Het zou naar de mening van de ondergetekende niet juist zijn om zijn gesprekspartners, nu de besprekingen nog gaande zijn, voor een fait accompli te stellen door nu reeds een verhoging van de loongrens tot f 6000 voor te stellen.

Waar het thans alleen gaat om het treffen van maatregelen in verband met de 5 pct.-loonsverhoging, acht de ondergetekende het om de bovenvermelde redenen aangewezen de loongrenzen van de Invaliditeitswet en de Ziektewet voorlopig met 5 pct. te verhogen, waardoor deze (afgerond) op f 5300 zullen komen. Hij acht het niet juist om nu ook de loongrens van de Werkloosheidswet met 5 pct. te verhogen, omdat daardoor het verkrijgen van eenheid in de loongrenzen in de naaste toekomst, zoal niet onmogelijk, dan toch wel uiterst moeilijk zou worden gemaakt.

De voorgestelde verhoging van de loongrens voor de Ziektewet brengt als consequentie mede, dat de voor de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit geldende grens — deze toch is dezelfde als die van de Ziektewet — eveneens van

f 5025 op f 5300 wordt gebracht. In verband hiermede dient ook de loongrens, genoemd in artikel 2, eerste lid, der wet van 21 December 1950, Stb. K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit tot f 5300 te worden verhoogd (artikel IV).

Uit bovengenoemde verhoging van de loongrenzen vloeit naar de mening van de ondergetekende voort, dat het maximumdagloon van f 14, waarnaar ingevolge de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, de Zeeongevallenwet 1919 en de Ziektewet ten hoogste een uitkering kan worden berekend, per 1 Januari 1954 eveneens met 5 pct. dient te worden verhoogd. Hetzelfde geldt — zulks mede ten aanzien van de Kinderbijslagwet en het Ziekenfondsenbesluit — ten aanzien van het maximumloon per dag, waarnaar premie kan worden geheven.

De Stichting van den Arbeid heeft, zoals boven vermeld, voorgesteld om het bedrag van f 14 te brengen op f 16, ten einde ook op dit punt unificatie te verkrijgen. Het vorenuitgezet standpunt met betrekking tot de verhoging van de loongrenzen per 1 Januari 1954 brengt mede, dat ook de maximumdagloongrens slechts met 5 pct. dient te worden verhoogd. Het bedrag van f 14 zou dan op f 14,70 dienen te worden gebracht. Nu bij de laatste verhoging van de loongrenzen van f 4925 tot f 5025, welke plaats vond bij de wet van 3 Juni 1953, Stb. 281, het maximumdagloon van f 14 werd gehandhaafd, bestaat het voornemen genoemd bedrag van f 14,70 thans naar boven af te ronden tot f 15.

Krachtens artikel 9 van het ontwerp van wet tot coördinatie van bepalingen van sociale verzekeringswetten met die van de loonbelasting en de vereveningsheffing (Gedrukte Stukken, Zitting 1952—1953, No. 3034) zal, wanneer dat wetsontwerp tot wet zal zijn verheven, het maximumdagloon en het maximumloon per dag, waarnaar premie kan worden geheven, voortaan worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Dit geldt dan echter nog niet voor de Zeeongevallenwet 1919. De bestaande maxima van f 14 behoeven derhalve thans, behoudens voor zoveel betreft de Zeeongevallenwet 1919, niet bij de wet gewijzigd te worden. In verband hiermede wordt bij artikel III slechts de dagloongrens der Zeeongevallenwet van f 14 op f 15 gebracht.

Artikel I. De in dit artikel voorgestelde wijziging van het vierde lid van artikel 55 der Invaliditeitswet heeft ten doel buiten twijfel te stellen, dat degene, die een loon verdient van precies f 5300 per jaar, nog in de verplichte verzekering valt.

In verband hiermede dient ook de redactie van artikel 41a te worden gewijzigd.

Artikel V. Zoals uit het vorenstaande reeds is gebleken, zal de bij dit wetsontwerp voorgestelde verhoging van de loongrenzen in het algemeen niet leiden tot een uitbreiding van de kring der verzekerden. Er dient evenwel rekening mede te worden gehouden, dat een kleine categorie arbeiders op 31 December 1953 een loon verdient, dat de op die datum voor de Ziektewet geldende loongrens van f 5025 juist overschrijft. Deze categorie zal per 1 Januari 1954 evenwel onder

de verplichte verzekering komen te vallen, wanneer het loon met 5 pct. wordt verhoogd, terwijl de loongrens in verband met de voorgestelde afronding tot f 5300 daarentegen met iets meer dan 5 pct. wordt opgevoerd. De ondergetekende acht het redelijk, dat voor deze categorie een zelfde overgangsregeling wordt getroffen als bij voorgaande gelegenheden is geschied.

Eerste lid. Volgens artikel 44, eerste lid, onder *a* en *b*, der Ziektewet zijn de uitvoeringsorganen bevoegd ziekengelduitkering te weigeren, indien de verzekerde reeds arbeidsongeschikt was bij de aanvang der verzekering en bij zwangerschap, ontstaan vóór of bevalling binnen zes maanden na de dag, waarop de verzekering een aanvang nam. Het komt de ondergetekende wenselijk voor deze bepalingen bij wijze van overgang buiten toepassing te laten ten aanzien van de personen, als hiervoren bedoeld. Dit geldt uiteraard alleen voor hen, die vóór de aanvang van de verplichte verzekering reeds in loondienst waren en die, zo hun loon beneden de loongrens gelegen ware, wél verzekerd zouden zijn geweest. Het bepaalde in de slotzin stelt verder buiten twijfel, dat tevens

de eis geldt, dat op de dag van de inwerkingtreding van deze wet daadwerkelijk arbeid in loondienst — of daarmee in de Ziektewet gelijkgestelde arbeid — is verricht.

Tweede lid. Voor de toekenning van de uitkering van kraamgeld aan een verzekerde, echtgenote of inwonende dochter, stief- of pleegdochter van een verzekerde, is vereist, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan de dag der bevalling, op ten minste 156 werkdagen verplicht verzekerd is geweest. Niet meer dan redelijk is, dat deze eis verplicht wordt voor de eerdergenoemde personen.

Derde lid. Eveneens acht de ondergetekende het wenselijk, dat degenen, die door de voorgestelde wijziging van artikel 1, onder *c*, der Ziektewet verzekerd worden ingevolge die wet, onder de werking van artikel 46 der Ziektewet komen te vallen, indien hun verzekering binnen twee maanden na de aanvang daarvan eindigt.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,

A. A. VAN RHIJN.